

Fått krav på AMS-gebyr - Hvordan skrive en åpenbart ikke grunnløs innsigelse? Innholdet i en innsigelse

1. Juridisk forklaring på dobbelbetalingen

Reguleringsmyndigheten i NVE (RME) legger til grunn at manuell avlesning for kunder uten AMS er en *"særskilt tjeneste"* som faller inn under tariffen § 17-6. Tariffering av særskilte tjenester.

Lenke: <https://lovdata.no/forskrift/1999-03-11-302/%C2%A717-6>

Korrekt hjemmel for kostnadene er kontrollforskriften § 14-2 første ledd bokstav a, der det heter at *"fastleddet dekker kundespesifikke kostnader"*. Lenke: <https://lovdata.no/forskrift/1999-03-11-302/§14-2>

Det må ses i sammenheng med avregningsforskriften § 3-3. Avlesning av målepunkt, der det følger at nettselskapene har ansvaret for at *"innmating og uttak av kraft i målepunkt blir målt og avlest"*. Måleravlesningen er således en primærtjeneste nettselskapene er pliktige å tilby kundene etter avregningsforskriften. Viser til § 3-3 fjerde ledd: *Nettselskapet skal registrere alle mottatte måleravlesninger fra sluttbrukeren, med mindre sluttbrukeren sender inn urimelig mange avlesninger*. Lenke: <https://lovdata.no/forskrift/1999-03-11-301/§3-3>

Kostnadene i gebyrtariffen for den særskilte tjenesten er således dekket av det lovpålagte fastleddet etter kontrollforskriften § 14-2. Det vises i denne sammenheng til kontrollforskriften § 1-3 niende ledd, der kundespesifikke kostnader er definert som *"Kostnader knyttet til kundeføring, herunder måling, avregning, fakturering, tilsyn mv."* Lenke: <https://lovdata.no/forskrift/1999-03-11-302/§1-3>

Ved å bruke kontrollforskriften § 17-6 og § 17-9 (gjeldende fra 1.2.2021) for å fastsette tariffer, vil nettselskapet få betalt for den samme tjenesten to ganger. Lenke: <https://lovdata.no/forskrift/1999-03-11-302/§17-9>

Det vises i ovennevnte sammenheng til RMEs svarbrev av 03.07.2020, der de skriver: *"Nettselskap som velger å kreve slike variable kostnader gjennom et særskilt gebyr, har ikke adgang til å inkludere samme kostnader som del av fastleddet i den ordinære nettleien"*. Noe altså nettselskapet i denne saken har gjort.

[Utdrag av svarbrev fra RME, datert 03.07.2020.](#)

Nettselskapet har ikke vurdert før faktureringen av gebyret om forskriften er i strid med *markedsføringsloven § 11 første ledd bokstav a, som setter forbud mot "å kreve betaling for varer, tjenester eller andre ytelser uten etter avtale mv."* Lenke: <https://lovdata.no/lov/2009-01-09-2/%C2%A711>

Nettselskapet har forhåndsfakturert kunden for en tjeneste nettselskapet ikke har utført og som kundene heller ikke har bestilt, jfr. avregningsforskriften § 7-1a.

Lenke: <https://lovdata.no/forskrift/1999-03-11-301/§7-1a>

(Husk at markedsføringsloven går foran forskriften som nettselskapet og RME henviser til)

2. Verdt å vite fra klagenemnder

2.1

Energiklagenemndas avgjørelse 22. mars 2022 sak 2021/1954

<https://www.klagenemndssekretariatet.no/wp-content/uploads/2021/11/2021-1954-Klagenemndas-avgjorelse.pdf>

Klagenemndas vurdering i punkt 49.

Energiklagenemnda forstår klagers anførsel slik at RMEs vedtak bygger på at avrop på tjenesten kan faktureres som en engangsbetaling etter utført stedlig kontroll, og gir aksept for at kunder som ikke har hatt stedlig kontroll ikke kan faktureres for tjenesten. Dette anføres å være i strid med de generelle prinsippene for tariffen. Energiklagenemnda vil generelt bemerke at innkreving av tariffen forutsetter at det faktisk utføres den type tjeneste som skal dekkes av tariffen. En total unnlattelse av kontroller for samtlige målere må derfor medføre at tariff ikke kan kreves.

2.2

[OED påpeker i sak 20/370 på side 5:](#)

"Departementet vurderer i likhet med NVE at nettselskapet kan inkludere kostnader knyttet til årlig stedlig kontrollavlesning i tariffen. Videre er departementet enig med klager om at nettselskapet ikke kan inkludere kostnader knyttet til slik kontrollavlesning dersom nettselskapet ikke gjennomfører dette.

Departementet bemerker at NVE opplyser om at de vil følge opp dette." (som NVE ikke har gjort).

2.3

[Hålogaland lagmannsrett kjennelse av 17.8.2020 Sak nr. LH-2020-46594](#) har også vurdert det slik at fakturering av gebyr krever et fysisk oppmøte.

Lagmannsretten finner etter dette at HLK har hjemmel for innkreving av gebyr for avlesing av manuelle målere ved fysisk oppmøte hos kunden.

2.4

Energiklagenemndas avgjørelse 23. september 2022 sak 2022/0723

Klagenemndas vurdering i punkt 42.

Nemnda viser her også til RMEs vedtak hvor det fremgår at inntekten fra tariffen skal komme til fradrag i beregningsgrunnlaget for den ordinære nettleien, slik at kunden ikke vil betale for den samme kostnaden flere ganger.

-

Gebysaker i forliksrådet? Nyttig å vite!

Tvisteloven § 6-2 e saker avgjort av en nemnd skal ikke behandles av forliksrådet.

<https://lovdata.no/lov/2005-06-17-90/§6-2>

Tvisteloven § 6-2 e

Saker som behandles av forliksrådet

Forliksrådet behandler likevel ikke

Punkt e. saker avgjort av en *nemnd* når det er bestemt ved lov at nemndas vedtak er bindende for partene hvis saken ikke bringes inn for domstolene,.

[Energiklagenemnda](#) er en nemnd og avgjørelsene er endelige og kan ikke påklages av partene.

Punkt 7 vedtak siste side i [Energiklagenemndas avgjørelse av 22. mars 2022](#).

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig

Tvisteloven § 6-11

Forlikrådet har ikke tilstrekkelig grunnlag for å dømme verken faktisk eller juridisk. Saken må derfor innstilles.

<https://lovdata.no/lov/2005-06-17-90/§6-11>

Tvisteloven § 6-10 fjerde ledd

Forlikrådet kan bare avsi dom hvis medlemmene er enige om at grunnlaget er tilstrekkelig.

<https://lovdata.no/lov/2005-06-17-90/§6-10>

-

2.5 Energiklagenemnda

[Energiklagenemnda](#) behandler kun klager over enkeltvedtak truffet av RME med hjemmel i energiloven og naturgassloven med tilhørende forskrifter, jf. forskrift om [Energiklagenemnda § 1](#). Spørsmål knyttet til brudd på andre lover og forskrifter som tas opp i en klage, for eksempel forbrukerkjøpsloven, markedsføringsloven og privatrettslige forhold faller utenfor Energiklagenemndas mandat og myndighetsområde. Det gjelder også saker som det rådgivende klageorganet [Elklagenemnda](#) har behandlet (administreres av bransjeorganet for nettselskapene, Energi Norge. [Les mer her](#)), er også utenfor nemndas saksområde.

Derfor er det vanskelig for kunder som klager på nettselskapet, at klagen tas til følge av nemnda, dette på grunn av nemndas regelverk. Påklager man RMEs enkelt vedtak, oversendes klagen til Energiklagenemnda for behandling. Når klagenemnda har fattet et vedtak, må man vurdere nøye hva nemnda faktisk har bemerket. For å si det slik, er det litt risikosport å klage, hvis man ikke har skjønt saksgangen.

Dette gjelder også for vedtak som Olje- og energidepartementet (OED) og RME har fattet.

Kort fortalt betyr det når forbrukeren kommer i tvist med sitt nettselskap, som leverer monopol tjenesten, har forbrukeren ikke et reelt uavhengig klageorgan som man kan henvende seg til. Denne ordningen setter forbrukerens rettsikkerhet i fare når det ikke tas hensyn de private interessene. Det eneste reelle alternativet er domstolene, men det koster penger. På grunn av RME er et særtilsyn for nettvirksomheten, vil ikke andre myndighetsorganer hjelpe deg i en tvist med nettselskapet. Forbrukeren blir en kasteball mellom de forskjellige myndighetsorganenes ansvarsfraskrivelse. Særtilsynet for nettvirksomheten RME, tar ikke hensyn til private interesser i klagebehandlingen som de er pliktige til å gjøre. RMEs saksbehandling er rett og slett en skandale som setter forbrukerens rettsikkerhet i fare. [Les Sivilombudets uttalelse til NVE på manglede svar i saksbehandlingen](#).

Viser til [energiloven § 1-2. \(Formål\)](#) skal sikre at "private interesser" blir hensyntatt ved utøvelsen av nettvirksomhet. Dette kommer videre til uttrykk i både henholdsvis [NEM § 1-1](#) og [kontrollforskriften § 1-1](#). Kunder som klager til RME må påpeke det i klagen.

3. Oppsummering

Nettselskapet kan ikke belaste kundene for noe som helst ekstra for å velge strømmåler uten kommunikasjonsenhet (AMS-delen), da nettselskapet allerede er pliktet til å kreve dette inn gjennom fastleddet. Kontrollforskriften § 17-6 og § 17-9 kan ikke utløses av noe som er dekket av annen paragraf. Og avregningsforskriften § 3-3 pålegger heller ikke nettselskapet å utføre kontroll avlesning én gang pr. år om kunden avleser og sender inn måling minst én gang i løpet av året. Om nettselskapet ønsker å gjøre dette på eget initiativ, kan nettselskapet ikke pålegge kunden å betale for dette, jf. [nettleieavtalen § 5-3 tredje ledd](#).

RME har ikke pålagt nettselskapet å kontrollere måleren hos kunden med en fysisk stedlig kontroll.

Om nettselskapet skulle mene imot, be nettselskapet om å fremskaffe adekvat dokumentasjon hjemlet i gjeldende lovverk på det nettselskapet mener er feil i det man tar opp.

4. En viktig opplysning om RMEs synsing

Husk at gebyrtariffen er noe nettselskapet kan fakturere (hvis de faktisk har disse kostnadene). Ingen plikt.

[NVE svarbrev til Distriktsenergi av 02.07.2018](#).

Spørsmål fra Distriktsenergi vedrørende gebyr for kunder som ikke har aktiv kommunikasjonsenhet i AMS-måleren.

NVE

"Frem til nå har nettselskapene som regel stipulert målerstanden til kunder som ikke har registrert målerverdier. Nettselskapene har ansett at det å dra til kunden for å lese av måleren medfører en urimelig kostnad og ulempe. Fremover vil plikten oppfylles ved at kommunikasjonsenheten i AMS-måleren oversender måledata til nettselskapet."

Dette brevet utløser en del interessante problemstillinger. Det som er betenkelig er at i brevet hvor avlesingsgebyret for fysisk avlesning i utgangspunktet er nevnt, er i sammenheng med kunder som ikke leverer måling i løpet av året. Da vil avregningsforskriften § 3-3 kunne kreve at det foretas en fysisk kontroll avlesing en gang pr. år. Men NVE påstår videre som at dette er noe som vil gjelde alle kunder med måler uten kommunikasjonsenhet. Det er ikke det avregningsforskriften § 3-3 sier.

Med andre ord, NVE bruker kunder som aldri avleser som unnskyldning til å dytte årlig kontroll avlesing over på alle kunder som ikke har kommunikasjonsenhet. Jeg vil gå såpass langt i å si at de bruker noen få for å straffe alle. Dette er en mistolkning av paragrafen. NVE klarer å lese veldig mye ut av 2 enkle setninger i § 3-3 første og annet ledd (2018) som ikke står der.

-

NVE-RME har tidligere uttalt at nettselskapene må operere med to systemer for håndtering av måleverdiene; et nytt digitalisert system med automatiske prosesser, og ett gammelt, manuelt system. Det er fordyrende for nettselskapene å opprettholde et manuelt system.

NVE-RME gått bort i fra disse uttalelsene for grunnlaget for å kreve gebyr. Nettselskapene er uansett pliktig til å opprettholde det "manuelle avlesningssystemet" så lenge det er to unntak jr. avregningsforskriften § 4-1, som NVE har utarbeidet. Nettselskapene har bekreftet at de blir ikke kvitt det manuelle systemet så lenge det finns to unntak jfr. § 4-1 a og b. Nettselskapene påfører kundene denne kostnaden i et urimelig gebyr for å opprettholde et gammelt pålagt system. Det er

urimelig å påføre kundene ekstra kostnader når der NVE som har gitt nettselskapene to muligheter for unntak jr. § 4-1.

Lenke til kopi av en tidligere nettside på nve.no av 2. juli 2018. Informasjonen har NVE fjernet etter at de hadde skjønnt hva de hadde skrevet: "[Strømkunden må betale for manuell avlesning](#)".

NVE-RME har fattet mange [vedtak](#) på at nettselskapene ikke kan ta med faste kostnader knyttet til IT-drift og vedlikehold av løøsning for profilmålere (manuelt avleste målepunkt) ikke kan dekkes gjennom avlesingsgebyret. Slike kostnader inngår som en del av nettselskapets ordinære måle- og avregningsansvar, og skal derfor dekkes gjennom den ordinære nettleien.

Nettselskapets informasjonsplikt for tariffer

NVE-RME påstår følgende på nettsiden om nettselskapets informasjonsplikt: <https://www.nve.no/reguleringsmyndigheten/regulering/nettvirksomhet/gebyr-for-manuell-avlesning-av-ams-malere-uten-aktiv-kommunikasjonsenhet>

"Nettselskap har etter kontrollforskriften § 13-5 annet ledd plikt til å gi kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for egne tariffer. Når det gjelder tariffen for ikke-fjernavleste måleverdier er dette som nevnt over et standardbeløp, og det foreligger derfor heller ikke en beregning som ligger til grunn for dette gebyret som nettselskapet kan gi ut."

Merk at § 17-9 er en fastsatt som tariff. Nettselskapet plikter å oppgi beregningsgrunnlaget for alle sine tariffer jr. § 13-5. Informasjonsplikt.

Nettselskapene plikter på forespørsel og innen rimelig tid å gi kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for egne tariffer og beregningen av tariffene for de ulike kundegrupper.

Hvis nettselskapet påstår noe annet. Spør ditt nettselskap på hvor unntaket jf. § 13-5 som sier at de ikke trenger å spesifisere kostnadene i tariffen § 17-9 (i kraft fra 1.2.2021), fastsatt som et standard beløp?

Be om adekvat dokumentasjon på hvilket hjemmelsgrunnlag i lov og forskrift som sier at nettselskapet ikke er pliktig til å oppgi kostnadene i tariffen § 17-9 jf. med § 13-5.

Dette er noe RME mener som ikke kan dokumenteres som alt annet de synser om.

Slutt!